היפוך הצדיק יסוד עולם. והוא שורש האיבוד וההפסד שנמצא בעולם. לכן כתיב (דברים כה, יח) קרך. וכן[9] אשר קרהו. שהינו רק במקרה ועראי. לכן הוא היפוך השבת שהוא המנוחה והעלאת כל דבר לשורשו. והוא אין לו שורש רק ברפידים כשיש קצת פירוד מן השורש אז הוא בא למלחמה[10]. ולכן בשבת קודש שבאין לדביקות השורש יש לזכור למחות אותו בדכתיב[11] והיה בהנית. ולעתיד יום שכולו שבת שיהיה מבורר דביקות כל דבר בשורשו אז ימחה שמו מכל וכל. ואיתא בגמרא דשבת[12] אלו שמרו בני ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהם אומה ולשון דכתיב (שמות טז, כז) יצאו ללקוט וכתיב אחר כך (שם יז, ח) ויבוא עמלק. ולכן בודאי באחרית הימים שנזכה לבחינת שבת בשלימות כמו שהיה בשבת ראשונה יתמחה שמו. ועל זה אמרו[12] אלו משמרים בני ישראל שבת אחת מיד נגאלין. ולכן קבעו יום טוב של פורים ביום המנוחה[13]. וכן כתוב (אסתר ט, טז) ונוח מאויביהם. ואחר כך כתיב (שם) והרוג בשונאיהם כדכתיב (דברים כה, יט) בהניח:

[תרמ"ו]

המשך פרשת זכור אחר שקלים. דהנה המצוה לזכור איבת עמלק שעיקר מחיית עמלק ימ"ש תליא בשנאת בני ישראל עליו. וכשיהיה השנאה בשלימות יתמחה לגמרי. וזה היה החטא בשאול המלך. וחלילה שיעבור בזדון על דבור השם יתברך. רק כי לא היה להם

[9] [illegible] להנן [illegible] אשר ולכל [illegible] את כל אשר קרהו [illegible]

[10] [illegible] אין [illegible] אלא [illegible] [illegible] ישראל [illegible] [illegible] שונא [illegible] [illegible] עמלק [illegible]

האבזריות כראוי לאותו רשע כמו שנאמרי ויחמול. וממילא לא היה בכחם לאבדו לגמרי. ויתכן עוד לומר כי שאול בעצמו היה בו השנאה בשלימות. שהקב"ה צוה אותו לאבדו. אך העם לא היו בתכלית השנאה. ועניוות שהיה בשאול גרם לו. שחשב מאחר שאין בני ישראל בתכלית השנאה. לא עלה על דעתו ששנאה שלו כדאי על הכלל. ועל זה הוכיחו שמואל (שמואל א טו, יז) אם קטן אתה בעיניך כו'. וקיום מצוה זו לשנוא אותו בתכלית השנאה תליא ברוב אהבה ודביקות בני ישראל בעבודת הבורא יתברך. כי כפי רוב התלהבות לסטרא דקדושה. כן שונאים לסטרא אחרא. ולכך אחר נדבות בני ישראל למקדש ומתעורר אהבת בני ישראל להקב"ה. אז בכחם לזכור איבת עמלק הרשע אשר הוא מעכב שלימות שמו יתברך ושלימות הכסא. במאמר חז"ל[2] נשבע הקב"ה שאין שמו שלם עד שימחה שם עמלק. ולכן (שמות יז, טז) מלחמה כו' מדור דור. פירוש שבכל דור יש הארות מיוחדים שהיו ראוין להתגלות לולי רשעת עמלק שמעכב הכל. וכל עובד ה' אשר חסר לו אותן ההארות. בוודאי נעשה לו שונא בתכלית:

איתא במדרש תנחומא תצא[3] בשבת זכור ובעמלק זכור משל לבעל הבית שמזכיר אוהבו על שולחן מלא ובשמסלק התמחוי מזכיר שונאו ע"ש בלשונו. ולבאר הענין אשר קבעו חז"ל זכירה זו בשבת. ויתכן שהוא תיקון על אשר גרם ביאת עמלק היה על ידי חילול השבת. כמו שכתבו חז"ל[4] אילו שמרו בני ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהם אומה דכתיב (שמות טז, כז) יצאו ללקוט כו' ויבוא עמלק (שם יז, ח). אם כן על ידי השבת יכולין לתקן ולזכות למחות שמו של עמלק. והענין הוא דכתיב (שמות יז, יא) כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל. דכתיב (בראשית כז, כב) הקול קול יעקב והידים ידי עשו. פירוש ידים הוא אחיזת הדבר כמו[5] ידות הכלים. והפנימיות והנשמה הוא העיקר. והחיצוניות והגוף הוא רק יד ומקום איך לקבל הפנימיות בעולם הטבע. וכן הוא בכלל הבריאה. הפנימיות ונשמה מיוחד לבני ישראל כמו שכתוב קול יעקב. רק במלבוש הגוף יש לעשו ועמלק אחיזה. וכשבני ישראל מתקנים מעשיהם וזוכין להארת הנשמה כמו בשבת קודש שיורד נשמה יתירה ויש עליה להגוף. זה נקרא ירים משה ידו. וחז"ל כתבו[6] וכי ידיו של משה כו' רק בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין לבם לאביהם שבשמים. וכתיב בזמן. שיש זמנים מיוחדים שמתעלין גופות בני ישראל. ולכן כתיב ירים לשון עתיד. שכן הוא תמיד בשמתעלין לשורשם וגבר ישראל. וזה הרמז שכתוב במדרש. שבשבת קודש שהוא על שולחן מלא וזוכין בני ישראל לנשמה יתירה ומתעלה הגוף. נמצא אין לעמלק במה לתפוס. ואז זוכרין אותו על שולחן ריקה. [ויש עוד להאריך בענין הקדמת נעשה לנשמע שבשבת קודש מחזיר משה רבנו ע"ה לישראל זה הזכות[7] ונקרא ירים ידו ויבואר אי"ה במקום אחר מזה[8]]:

[2] [illegible] שאול והעם על אגג..." (שמואל א טו, ט).

[illegible] שמות יז, [illegible]

[illegible] את אשר עשה לך [illegible] [illegible]

ולכבדו במאכל ובמשתה ובכסות נקיה; ובעמלק כתיב: 'זכור את אשר עשה לך עמלק' – על מה אתה זוכרו? על שולחן ריקה' (תנחומא כי תצא, ט).

[4] שבת קיח ע"ב.